

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про створення інформаційної бази даних
споживання природного газу»
(далі – проєкт постанови)

1. Мета

Створення інформаційної бази даних споживання природного газу (далі – інформаційна база даних) – це фактично створення єдиної бази наявних суб'єктів ринку природного газу та усіх точок комерційного обліку, формування масиву даних для побудови платформи обміну даними в реальному часі між суб'єктами ринку природного газу, яка надасть можливість консолідувати дані для здійснення моніторингу, аналізу та прогнозування ситуації у газовій сфері, що дозволить здійснювати державне регулювання сфери на значно вищому рівні завдяки прийняттю збалансованих управлінських рішень.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до статті 2¹ Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» з метою забезпечення контролю за використанням ресурсів імпортованого природного газу і природного газу власного видобутку забезпечується автоматизований облік споживачів природного газу і обсягів спожитого ними природного газу з використанням інформаційної бази даних споживання природного газу (далі - Інформаційна база).

У Положенні про створення інформаційної бази даних споживачів природного газу, яке затверджується Кабінетом Міністрів України, визначаються основні завдання, функціональні можливості, суб'єкти ринку природного газу, відповідальні за внесення відомостей про споживачів природного газу, строки та порядок внесення таких відомостей, а також інші питання її функціонування.

Держателя і адміністратора Інформаційної бази (далі – Держатель та Адміністратор) визначає Кабінет Міністрів України.

На даний момент на ринку природного газу наявна низка проблем з точним та обґрунтованим обліком природного газу. Дані споживання споживачів важко перевірити на достовірність та проаналізувати. Фактично заплановані обсяги визначаються некоректно у зв'язку з відсутністю архіву даних споживання споживачів. Відсутність розуміння точних обсягів природного газу, що йде на потреби споживачів та підприємств, може ставити під сумнів дані операторів газорозподільних систем.

Окрім цього, для подальшого переходу до REMIT, вкрай важливою є прозорість ринку природного газу. Насьогодні відсутність бази даних споживання природного газу унеможливорює розуміння роботи ринку та обсягів виробничо-технологічних витрат і небалансів.

Прийняття даного акта є запорукою переходу до достовірної та повної оцінки роботи оптового та роздрібного ринку природного газу.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови передбачається:

- утворення інформаційної бази даних споживання природного газу ;
- визначення Держателя (Міненерго) та Адміністратора (ТОВ «Оператор ГТС України») інформаційної бази;
- встановлення основних умов і правил функціонування інформаційної бази;
- затвердження Положення про створення інформаційної бази даних споживачів природного газу.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи»;

Закон України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»;

Закон України «Про нафту і газ»;

Закон України «Про ринок природного газу»;

Кодекс газотранспортної системи, затверджений постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1378/27823;

Кодекс газорозподільних систем, затверджений постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824;

Кодекс газосховищ, затверджений постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2495, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 06.11.2015 за № 1380/27825.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту постанови не потребує витрат з державного та/або місцевого бюджетів. Водночас опрацьовується питання щодо залучення міжнародної фінансової допомоги (грантів) для створення та експлуатації інформаційної бази.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної. Проєкт постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що:
 стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
 стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
 порушують принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
 можуть містити ризики щодо вчинення корупційних правопорушень;
 містять ознаки дискримінації.

Проект постанови буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття постанови забезпечить створення інформаційної бази даних споживання природного газу, дозволить підвищити прозорість на ринку природного газу, призведе до зменшення маніпуляцій в питаннях виробничо-технологічних витрат та обліку, а також забезпечить точний графік споживання окремого споживача в залежності від його категорії та постачальника.

Реалізація акта:

- не буде мати негативного впливу на ринкове середовище, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад;
- підвищить прозорість на ринку природного газу, що сприятиме забезпеченню захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;
- не вплине на ринок праці та рівень зайнятості населення, а також громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
1. Держава	позитивний	Держава отримає додаткові інструменти для якісного формування та реалізації державної політики у газовій сфері, забезпечення енергетичної безпеки країни. Крім того буде забезпечено порівняність статистичної інформації між різними довідковими періодами і між різними країнами/ регіонами.
2. Адміністратор в розрізі даних споживачів ринку природного газу	0	Адміністратор, який може створюватися та експлуатуватися за кошти міжнародної фінансової допомоги (грантів), буде здійснювати управління роботою

		інформаційної бази без впливу на ринок природного газу.
3. Учасники ринку природного газу	позитивний	Газовий ринок функціонуватиме прозоро та ефективно, використовуючи якісну інформацію в динаміці.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« » 2024 року